

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/56

z dnia 15 stycznia 2015 r.

zmieniające – w odniesieniu do handlu gatunkami dzikiej fauny i flory – rozporządzenie (WE) nr 865/2006 ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 19 ust. 2, 3 i 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu wdrożenia niektórych rezolucji przyjętych na szesnastym posiedzeniu konferencji stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) (3–14 marca 2013 r.), zwanej dalej „Konwencją”, należy zmienić niektóre przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 865/2006 ⁽²⁾ oraz dodać do niego dalsze przepisy.
- (2) W szczególności, zgodnie z rezolucją konferencji stron konwencji CITES nr 16.8, należy dodać szczególne przepisy mające na celu uproszczenie transgranicznego przemieszczania o charakterze niehandlowym instrumentów muzycznych.
- (3) Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania rozporządzenia (WE) nr 865/2006 w związku z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 792/2012 ⁽³⁾ pokazały, że niektóre przepisy powinny zostać zmienione, aby zapewnić wdrażanie rozporządzenia w całej Unii w sposób jednolity i skuteczny. Dotyczy to w szczególności pierwszego wprowadzenia do Unii trofeów myśliwskich okazów niektórych gatunków lub populacji wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97, w przypadku których istnieją obawy co do zrównoważonego charakteru handlu trofeami myśliwskimi lub oznaki intensywnego nielegalnego handlu. W takich przypadkach konieczna jest bardziej rygorystyczna kontrola przywozu do Unii, a zatem odstępstwo określone w art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 338/97 w odniesieniu do dóbr prywatnych i stanowiących część gospodarstwa domowego nie powinno mieć zastosowania. Doświadczenie zdobyte przy wdrażaniu rozporządzenia (WE) nr 865/2006 pokazało również, że konieczne jest wyjaśnienie, iż państwa członkowskie nie powinny wydawać zezwoleń na przywóz, jeśli — mimo prośby o to — nie otrzymały od kraju wywozu lub powrotnego wywozu zadowalających informacji na temat legalności okazów, które mają zostać przywiezione do UE.
- (4) Na szesnastym posiedzeniu konferencji stron Konwencji uaktualniono standardowe źródła nomenklatury. Źródła te są wykorzystywane do podawania naukowych nazw gatunków w zezwoleniach i świadectwach. Należy uwzględnić te zmiany w załączniku VIII do rozporządzenia (WE) nr 865/2006.

⁽¹⁾ Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady dotyczące wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U. L 166 z 19.6.2006, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 792/2012 z dnia 23 sierpnia 2012 r. ustanawiające reguły dotyczące wzorów zezwoleń, świadectw i innych dokumentów przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 865/2006 (Dz.U. L 242 z 7.9.2012, s. 13).

- (5) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 865/2006.
- (6) Ponieważ niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane w związku z rozporządzeniem (UE) nr 792/2012, ważne jest, aby oba rozporządzenia miały zastosowanie od tego samego dnia.
- (7) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Handlu Dziką Fauną i Florą,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 865/2006 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) »data pozyskania« oznacza dzień, w którym okaz został schwyty w środowisku naturalnym, przyszedł na świat w niewoli lub został sztucznie rozmnożony, lub — jeżeli dzień ten jest nieznan — pierwszy możliwy do udowodnienia dzień, w którym osoba była w posiadaniu okazu;”;
 - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) »wystawa objazdowa« oznacza kolekcję próbek, cyrk, menażerię, wystawę roślin, orkiestrę lub wystawę muzealną, które są przeznaczone do wystawiania na widok publiczny w celach zarobkowych;”;
- 2) art. 4 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Wnioski o wydanie zezwoleń na przywóz i wywóz, świadectw powrotnego wywozu, świadectw, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b), art. 5 ust. 3 i 4, art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 338/97, świadectw własności prywatnej, świadectw kolekcji próbek, świadectw dla instrumentów muzycznych oraz świadectw dla wystaw objazdowych, jak również powiadomienia o przywozie, załączniki do formularzy oraz etykiety mogą jednak być wypełniane pismem ręcznym czytelnie, atramentem i drukowanymi literami.”;
- 3) w art. 7 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Zezwolenia na przywóz i świadectwa powrotnego wywozu wydane przez państwa trzecie są akceptowane wyłącznie, jeśli właściwy organ danego państwa trzeciego przedstawi, gdy zostanie o to poproszony, zadowalające informacje, że okazy zostały pozyskane zgodnie z przepisami w zakresie ochrony danego gatunku.”;
- 4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Przesyłki okazów

Nie naruszając przepisów art. 31, 38, 44b, 44i oraz 44p, odrębne zezwolenie na przywóz, powiadomienie o przywozie, zezwolenie na wywóz i świadectwo powrotnego wywozu wydawane są dla każdej przesyłki okazów stanowiących część jednego ładunku.”;

- 5) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Ważność zezwoleń na przywóz i na wywóz, świadectw powrotnego wywozu, świadectw dla wystaw objazdowych, świadectw własności prywatnej, świadectw kolekcji próbek oraz świadectw dla instrumentów muzycznych”;
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okres ważności świadectw dla wystaw objazdowych, świadectw własności prywatnej i świadectw dla instrumentów muzycznych, wydawanych odpowiednio zgodnie z art. 30, 37 i 44h, nie może przekraczać 3 lat.”;

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Świadectwa dla wystawy objazdowej, świadectwa własności prywatnej lub świadectwa dla instrumentów muzycznych tracą ważność, jeśli okaz został sprzedany, zgubiony, zniszczony lub skradziony, jeśli okaz w jakikolwiek inny sposób zmienił właściciela lub w przypadku śmierci, ucieczki lub wypuszczenia do środowiska naturalnego żywych okazów.

6. Posiadacz bez nieuzasadnionej zwłoki zwraca wydającemu organowi zarządzającemu oryginał oraz wszelkie kopie wygasłego, niewykorzystanego lub nieważnego zezwolenia na przywóz, zezwolenia na wywóz, świadectwa powrotnego wywozu, świadectwa dla wystawy objazdowej, świadectwa własności prywatnej, świadectwa kolekcji próbek lub świadectwa dla instrumentu muzycznego.”;

6) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w przypadku zagubienia, zniszczenia lub kradzieży określonych w nich okazów.”;

b) ust. 2 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w przypadku zagubienia, zniszczenia lub kradzieży określonych w nich okazów.”;

7) art. 14 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Świadectwa pochodzenia okazów gatunków wymienionych w załączniku C do rozporządzenia (WE) nr 338/97 mogą być jednak wykorzystywane do wprowadzenia okazów na terytorium Unii w terminie nieprzekraczającym 12 miesięcy od daty ich wydania, a świadectwa dla wystaw objazdowych, świadectwa własności prywatnej oraz świadectwa dla instrumentów muzycznych mogą być wykorzystywane do wprowadzenia okazów na terytorium Unii oraz w celu wnioskowania o odpowiednie świadectwa zgodnie z art. 30, 37 i 44h niniejszego rozporządzenia w terminie 3 lat od daty wydania.”;

8) po art. 44 g dodaje się rozdział VIIIb w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ VIIIb

ŚWIADECTWO DLA INSTRUMENTU MUZYCZNEGO

Artykuł 44h

Wydawanie

1. Państwa członkowskie mogą wydać świadectwo dla instrumentu muzycznego na potrzeby transgranicznego przemieszczania o charakterze niehandlowym instrumentów muzycznych dla celów między innymi użytku osobistego, występów, produkcji (nagrań), transmisji, nauczania, wystawy lub konkursu, w przypadku gdy instrumenty takie spełniają wszystkie następujące wymogi:

- a) pochodzą od gatunków wymienionych w załącznikach A, B lub C do rozporządzenia (WE) nr 338/97, innych niż okazy gatunków wymienionych w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 338/97 nabyte po włączeniu danego gatunku do załączników do Konwencji;
- b) okaz wykorzystany do wyprodukowania instrumentu muzycznego został legalnie nabyty;
- c) instrument muzyczny jest odpowiednio zidentyfikowany.

2. Załącznik jest dołączany do świadectwa w celu zastosowania zgodnie z art. 44m.

Artykuł 44i

Użycie

Świadectwo może być wykorzystywane w jeden z następujących sposobów:

- a) jako zezwolenie na przywóz, zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 338/97;
- b) jako zezwolenie na wywóz lub świadectwo powrotnego wywozu zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 338/97.

Artykuł 44j

Organ wydający

1. Organem wydającym świadectwo dla instrumentu muzycznego jest organ zarządzający państwa zwykłego pobytu wnioskodawcy.

2. Świadectwo dla instrumentu muzycznego zawiera poniższy tekst w polu 23 lub w odpowiednim załączniku do świadectwa:

»Świadectwo ważne przy wielokrotnym przekraczaniu granicy. Właściciel zatrzymuje oryginał świadectwa.

Instrument muzyczny objęty niniejszym świadectwem, które umożliwia wielokrotne przekraczanie granicy, jest przeznaczony do użytku niehandlowego dla celów między innymi użytku osobistego, występów, produkcji (nagrań), transmisji, nauczania, wystawy lub konkursu. Instrument muzyczny objęty niniejszym świadectwem nie może zostać sprzedany lub prawo do jego własności przeniesione na inną osobę, podczas gdy znajduje się poza państwem, w którym świadectwo zostało wydane.

Świadectwo to musi zostać zwrócone organowi zarządzającemu państwa, które wydało świadectwo, przed wygaśnięciem świadectwa.

Niniejsze świadectwo jest nieważne bez załączników, które muszą być podstemplowane i podpisane przez urzędnika służb celnych przy każdym przekraczaniu granicy.«

Artykuł 44k

Wymagania dotyczące okazów

W przypadku gdy okaz jest objęty świadectwem dla instrumentu muzycznego, musi spełniać następujące wymagania:

- a) instrument muzyczny musi być zarejestrowany przez wydający organ zarządzający;
- b) instrument muzyczny musi powrócić do państwa członkowskiego, w którym jest zarejestrowany, przed datą upływu ważności świadectwa;
- c) okaz nie może zostać sprzedany lub prawo do jego własności przeniesione na inną osobę, podczas gdy znajduje się poza państwem zwykłego pobytu wnioskodawcy, chyba że na warunkach przewidzianych w art. 44n;
- d) instrument muzyczny musi być odpowiednio zidentyfikowany.

Artykuł 44l

Wnioski

1. Wnioskujący o wydanie świadectwa dla instrumentu muzycznego przekazuje wszystkie informacje określone w art. 44h i 44k oraz, w stosownych przypadkach, wypełnia pola 1, 4 oraz 7–23 formularza wniosku oraz pola 1, 4 oraz 7–22 oryginału i wszystkich kopii świadectwa.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że wypełniany będzie wyłącznie formularz wniosku. W takim przypadku wniosek może dotyczyć więcej niż jednego świadectwa.

2. Prawidłowo wypełniony formularz wniosku jest składany do organu zarządzającego państwa członkowskiego zwykłego pobytu wnioskodawcy wraz z niezbędnymi informacjami i dokumentacją uzupełniającą, które organ uzna za konieczne do stwierdzenia, czy świadectwo powinno zostać wydane.

Wszelkie pominięcie informacji we wniosku musi zostać uzasadnione.

3. Przy składaniu wniosku o wydanie świadectwa dotyczącego okazów, dla których wniosek został wcześniej odrzucony, wnioskodawca informuje organ zarządzający o takim fakcie.

Artykuł 44m

Dokumenty składane przez posiadacza w urzędzie celnym

W przypadku wprowadzania do Unii, wywozu lub powrotnego wywozu okazu objętego świadectwem dla instrumentu muzycznego, wydanym zgodnie z art. 44j, posiadacz świadectwa składa do weryfikacji oryginał świadectwa oraz oryginał i kopię załączników w urzędzie celnym wyznaczonym zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 338/97.

Urząd celny po wypełnieniu załączników zwraca oryginały dokumentów posiadaczowi, poświadczając kopię załączników i przesyła poświadczoną kopię właściwemu organowi zarządzającemu zgodnie z art. 45.

Artykuł 44n

Sprzedaż okazów

W przypadku gdy posiadacz świadectwa dla instrumentu muzycznego, wydane zgodnie z art. 44j niniejszego rozporządzenia, pragnie sprzedać okaz, musi najpierw złożyć świadectwo wydającemu organowi zarządzającemu, a jeśli okaz należy do gatunków wymienionych w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 338/97, złożyć wniosek do właściwych organów o wydanie świadectwa zgodnie z art. 8 ust. 3 tego rozporządzenia.

Artykuł 44o

Wymiana

Utracone, ukradzione lub zniszczone świadectwo dla instrumentu muzycznego może zostać zastąpione innym świadectwem, wydanym wyłącznie przez ten sam organ.

Świadectwo zastępcze ma, jeśli to możliwe, taki sam numer i taką samą datę ważności jak oryginał, a w polu 23 należy umieścić jedno z następujących stwierdzeń:

»Niniejsze świadectwo jest uwierzytelnioną kopią oryginału.« lub »Niniejsze świadectwo unieważnia i zastępuje oryginał o numerze xxxx wydany w dniu xx/xx/xxxx r.«.

Artykuł 44p

Wprowadzanie do Unii instrumentów muzycznych ze świadectwami wydanymi przez państwa trzecie

Wprowadzenie do Unii instrumentu muzycznego nie wymaga okazania zezwolenia na przywóz lub dokumentu wywozowego, pod warunkiem że jest on objęty świadectwem dla instrumentu muzycznego wydanym przez państwo trzecie na warunkach podobnych do tych, które są określone w art. 44h i 44j. Powrotny wywóz tego instrumentu muzycznego nie wymaga okazania świadectwa powrotnego wywozu.”;

9) w art. 56 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Dla celów lit. a) kontrolowane warunki oznaczają nienaturalne środowisko, które podlega intensywnej manipulacji na skutek interwencji człowieka, co może obejmować między innymi: uprawę ziemi, nawożenie, zwalczanie chwastów, nawadnianie lub zabiegi ogrodnicze, takie jak: sadzenie w doniczkach, uprawę na zagonach i ochronę przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi. W odniesieniu do taksonów wytwarzających drewno agarowe, które są hodowane z nasion, sadzonek, poprzez szczepienie, odkład powietrzny, podziały, z tkanek przyranych (kallus) lub innych tkanek roślinnych, zarodników lub innych propagul, »w kontrolowanych warunkach« odnosi się do plantacji drzew, w tym do innego nienaturalnego środowiska, które podlega manipulacji na skutek interwencji człowieka w celu produkcji roślin lub części roślin oraz produktów pochodnych.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Drzewa taksonów wytwarzających drewno agarowe hodowane w uprawach, takich jak:

a) ogrody (prywatne lub publiczne);

b) państwowe, prywatne lub publiczne plantacje produkcyjne, zarówno jednogatunkowe, jak i wielogatunkowe, uznaje się za sztucznie rozmnożone zgodnie z ust. 1.”;

10) w art. 57 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W drodze odstępstwa od ust. 3 pierwsze wprowadzenie do Unii trofeów myśliwskich okazów gatunków lub populacji wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97 oraz w załączniku XIII do niniejszego rozporządzenia podlega przepisom art. 4 rozporządzenia (WE) nr 338/97.”;

b) w ust. 5 dodaje się lit. g) w brzmieniu:

„g) próbek drewna agarowego (*Aquilaria* spp. oraz *Gyrinops* spp.) — do 1 kg wiórów drewnianych, 24 ml olejku i dwóch zestawów koralu lub koralu modlitewnych (lub dwóch naszyjników albo bransolet) na osobę.”;

11) w art. 58 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Przepisy poprzedniego akapitu nie mają zastosowania do powrotnego wywozu rogu nosorożca lub kości słoniowej zawartych w dobrach osobistych lub majątku gospodarstwa domowego; w przypadku tych okazów wymagane jest okazanie służbom celnym świadectwa powrotnego wywozu.”;

b) ust. 3a i 4 otrzymują brzmienie:

„3a. Powrotny wywóz przez osoby, dla których Unia nie jest miejscem zwykłego pobytu, dóbr osobistych lub majątku gospodarstwa domowego, nabytych poza państwem, w którym osoby te mają swoje miejsce zwykłego pobytu, włączając w to osobiste trofea myśliwskie, będących okazami gatunków wymienionych w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 338/97, wymaga okazania służbom celnym świadectwa powrotnego wywozu. Ten sam wymóg ma zastosowanie do powrotnego wywozu dóbr osobistych lub majątku gospodarstwa domowego z rogu nosorożca lub kości słoniowej okazów populacji wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2 i 3, wywóz lub powrotny wywóz pozycji wymienionych w art. 57 ust. 5 lit. a)–g) nie wymaga okazania dokumentu (powrotnego) wywozu.”;

12) w art. 58a wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. Działalność komercyjna w odniesieniu do okazów gatunków wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97, które są wprowadzane na terytorium Unii zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 338/97, może być dozwolona przez organ zarządzający danego państwa członkowskiego jedynie po spełnieniu następujących warunków.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zabroniona jest działalność komercyjna w odniesieniu do okazów gatunków wymienionych w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 338/97, które zostały wprowadzone do Unii zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 338/97, lub w odniesieniu do okazów gatunków wymienionych w załączniku I do Konwencji lub w załączniku C1 do rozporządzenia (EWG) nr 3626/82 i wprowadzonych do Unii jako dobra osobiste i majątek gospodarstwa domowego.”;

13) w art. 66 ust. 6 dodaje się drugi akapit w brzmieniu:

„Kawioru z różnych gatunków Acipenseriformes nie można mieszać w głównym opakowaniu, z wyjątkiem kawioru zagęszczonego (tj. kawioru złożonego z niezapłodnionych jaj (ikry) jednego lub więcej gatunków jesiota lub wioślonośa, pozostałego po przetwarzaniu i przygotowaniu wyższej jakości kawioru).”;

14) art. 72 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie mogą nadal wydawać zezwolenia na przywóz i wywóz, świadectwa powrotnego wywozu, świadectwa dla wystawy objazdowej oraz świadectwa własności prywatnej na formularzach określonych w załącznikach I, III i IV, powiadomienia o przywozie w formie określonej w załączniku II i świadectwa UE w formie określonej w załączniku V do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 792/2012 przez okres jednego roku od daty wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/57. (*)

(*) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/57 z dnia 15 stycznia 2015 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 792/2012 w odniesieniu do reguł dotyczących wzorów zezwoleń, świadectw i innych dokumentów przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi oraz w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 865/2006 ustanawiającym przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 (Dz.U. L 10 z 16.1.2015, s. 19).”;

15) w załącznikach wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 stycznia 2015 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 865/2006 wprowadza się następujące zmiany:

1) załącznik VIII otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK VIII

Standardowe źródła nomenklatury, którą należy stosować zgodnie z art. 5 ust. 4 w celu podania naukowych nazw gatunków w zezwoleniach i świadectwach

FAUNA

a) MAMMALIA

WILSON, D. E. & REEDER, D. M. (ed.) (2005): Mammal Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference. Wydanie trzecie, tom 1–2, xxxv + s. 2142, Baltimore (John Hopkins University Press). [dla wszystkich ssaków — z wyjątkiem uznania następujących nazw dzikich odmian: (zamiast nazw nadanych udomowionym odmianom): *Bos gaurus*, *Bos mutus*, *Bubalus arnee*, *Equus africanus*, *Equus przewalskii*, *Ovis orientalis ophion* i z wyjątkiem gatunków wymienionych poniżej]

BEASLY, I., ROBERTSON, K. M. & ARNOLD, P. W. (2005): Description of a new dolphin, the Australian Snubfin Dolphin, *Orcaella heinsohni* sp. n. (Cetacea, Delphinidae). — Marine Mammal Science, 21(3): 365–400. [dla *Orcaella heinsohni*]

BOUBLI, J. P., DA SILVA, M. N. F., AMADO, M. V., HRBEK, T., PONTUAL, F. B. & FARIAS, I. P. (2008): A taxonomic reassessment of *Cacajao melanocephalus* Humboldt (1811), with the description of two new species. — International Journal of Primatology, 29: 723–741. [dla *Cacajao ayresi*, *C. hosomi*]

BRANDON-JONES, D., EUDEY, A. A., GEISSMANN, T., GROVES, C. P., MELNICK, D. J., MORALES J. C., SHEKELLE, M. & STEWARD, C.-B. (2004): Asian primate classification. — International Journal of Primatology, 25: 97–163. [dla *Trachypithecus villosus*]

CABALLERO, S., TRUJILLO, F., VIANNA, J. A., BARRIOS-GARRIDO, H., MONTIEL, M. G., BELTRÁN-PEDREROS, S., MARMONTEL, M., SANTOS, M. C., ROSSI-SANTOS, M. R. & BAKER, C. S. (2007). Taxonomic status of the genus *Sotalia*: species level ranking for »tucuxi« (*Sotalia fluviatilis*) and »costero« (*Sotalia guianensis*) dolphins. Marine Mammal Science 23: 358–386 [dla *Sotalia fluviatilis* i *Sotalia guianensis*]

DAVENPORT, T. R. B., STANLEY, W. T., SARGIS, E. J., DE LUCA, D. W., MPUNGA, N. E., MACHAGA, S. J. & OLSON, L. E. (2006): A new genus of African monkey, *Rungwecebus*: Morphology, ecology, and molecular phylogenetics. — Science, 312: 1378–1381. [dla *Rungwecebus kipunji*]

DEFLER, T. R. & BUENO, M. L. (2007): *Aotus* diversity and the species problem. — Primate Conservation, 22: 55–70. [dla *Aotus jorgehernandezii*]

DEFLER, T. R., BUENO, M. L. & GARCÍA, J. (2010): *Callicebus caquetensis*: a new and Critically Endangered titi monkey from southern Caquetá, Colombia. — Primate Conservation, 25: 1–9. [dla *Callicebus caquetensis*]

FERRARI, S. F., SENA, L., SCHNEIDER, M. P. C. & JÚNIOR, J. S. S. (2010): Rondon's Marmoset, *Mico rondoni* sp. n., from southwestern Brazilian Amazonia. — International Journal of Primatology, 31: 693–714. [dla *Mico rondoni*]

GEISSMANN, T., LWIN, N., AUNG, S. S., AUNG, T. N., AUNG, Z. M., HLA, T. H., GRINDLEY, M. & MOMBERG, F. (2011): A new species of snub-nosed monkey, genus *Rhinopithecus* Milne-Edwards, 1872 (Primates, Colobinae), from Northern Kachin State, Northeastern Myanmar. — Amer. J. Primatology, 73: 96–107. [dla *Rhinopithecus strykeri*]

MERKER, S. & GROVES, C.P. (2006): *Tarsius lariang*: A new primate species from Western Central Sulawesi. — International Journal of Primatology, 27(2): 465–485. [dla *Tarsius lariang*]

OLIVEIRA, M. M. DE & LANGGUTH, A. (2006): Rediscovery of Marcgrave's Capuchin Monkey and designation of a neotype for *Simia flava* Schreber, 1774 (Primates, Cebidae). — Boletim do Museu Nacional do Rio de Janeiro, N.S., Zoologia, 523: 1–16. [dla *Cebus flavius*]

RICE, D. W., (1998): Marine Mammals of the World: Systematics and Distribution, Society of Marine Mammalogy Special Publication Number 4, The Society for Marine Mammalogy, Lawrence, Kansas [dla *Physeter macrocephalus* i *Platanista gangetica*]

SHEKELLE, M., GROVES, C., MERKER, S. & SUPRIATNA, J. (2010): *Tarsius tumpara*: A new tarsier species from Siau Island, North Sulawesi. — Primate Conservation, 23: 55–64. [dla *Tarsius tumpara*]

SINHA, A., DATTA, A., MADHUSUDAN, M. D. & MISHRA, C. (2005): *Macaca munzala*: A new species from western Arunachal Pradesh, northeastern India. — International Journal of Primatology, 26(4): 977–989: doi:10.1007/s10764-005-5333-3. [dla *Macaca munzala*]

VAN NGOC THINH, MOOTNICK, A. R., VU NGOC THANH, NADLER, T. & ROOS, C. (2010): A new species of crested gibbon from the central Annamite mountain range. Vietnamese Journal of Primatology, 4: 1–12. [dla *Nomascus annamensis*]

WADA, S., OISHI, M. & YAMADA, T. K. (2003): A newly discovered species of living baleen whales. — Nature, 426: 278–281. [dla *Balaenoptera omurai*]

WALLACE, R. B., GÓMEZ, H., FELTON, A. & FELTON, A. (2006): On a new species of titi monkey, genus *Callicebus* Thomas (Primates, Pitheciidae), from western Bolivia with preliminary notes on distribution and abundance. — Primate Conservation, 20: 29–39. [dla *Callicebus aureipalatii*]

WILSON, D. E. & REEDER, D. M. (1993): Mammal Species of the World: a Taxonomic and Geographic Reference. wydanie drugie, xviii + s. 1207, Waszyngton (Smithsonian Institution Press). [dla *Loxodonta africana*, *Puma concolor*, *Lama guanicoe* i *Ovis vignei*];

b) AVES

MORONY, J. J., BOCK, W. J. & FARRAND, J., Jr. (1975): Reference List of the Birds of the World. American Museum of Natural History. s. 207 [dla nazw rzędów i rodzin ptaków]

DICKINSON, E.C. (ed.) (2003): The Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World. Wydanie trzecie uzupełnione i poprawione. s. 1039, Londyn (Christopher Helm). [dla wszystkich gatunków ptaków — z wyjątkiem taksonów wymienionych poniżej i *Lophura imperialis*, którego okazy należy traktować jako okazy *L. edwardsi*]

DICKINSON, E.C. (2005): Corrigenda 4 (02.06.2005) to Howard & Moore Edition 3 (2003) http://www.naturalis.nl/sites/naturalis/en/contents/i000764/corrigenda%204_final.pdf (dostępne na stronie internetowej CITES) [razem z DICKINSON 2003 dla wszystkich gatunków ptaków — z wyjątkiem taksonów wymienionych poniżej]

ARNDT, T. (2008): Anmerkungen zu einigen Pyrrhura-Formen mit der Beschreibung einer neuen Art. und zweier neuer Unterarten. — Papageien, 8: 278–286. [dla *Pyrrhura parvifrons*]

COLLAR, N. J. (1997) Family Psittacidae (Parrots). In DEL HOYO, J., ELLIOT, A. AND SARGATAL, J. (eds.), Handbook of the Birds of the World, 4 (Sandgrouse to Cuckoos): 280–477. Barcelona (Lynx Edicions). [dla *Psittacula intermedia* i *Trichoglossus haematodus*]

COLLAR, N. J. (2006): A partial revision of the Asian babblers (Timaliidae). — Forktail, 22: 85–112. [dla *Garrulax taewanus*]

CORTÉS-DIAGO, A., ORTEGA, L. A., MAZARIEGOS-HURTADO, L. & WELLER, A.-A. (2007): A new species of *Eriocnemis* (Trochilidae) from southwest Colombia. — Ornitologia Neotropical, 18: 161–170. [dla *Eriocnemis isabellae*]

DA SILVA, J. M. C., COELHO, G. & GONZAGA, P. (2002): Discovered on the brink of extinction: a new species of pygmy owl (Strigidae: *Glaucidium*) from Atlantic forest of northeastern Brazil. — Ararajuba, 10(2): 123–130. [dla *Glaucidium mooreorum*]

GABAN-LIMA, R., RAPOSO, M. A. & HOFLING, E. (2002): Description of a new species of *Pionopsitta* (Aves: Psittacidae) endemic to Brazil. — Auk, 119: 815–819. [dla *Pionopsitta aurantiocephala*]

INDRAWAN, M. & SOMADIKARTA, S. (2004): A new hawk-owl from the Togian Islands, Gulf of Tomini, central Sulawesi, Indonesia. — Bulletin of the British Ornithologists' Club, 124: 160–171. [dla *Ninox burhani*]

NEMESIO, A. & RASMUSSEN, C. (2009): The rediscovery of Buffon's »Guarouba« or »Perriche jaune«: two senior synonyms of *Aratinga pintoi* SILVEIRA, LIMA & HÖFLING, 2005 (Aves: Psittaciformes). — *Zootaxa*, 2013: 1–16. [dla *Aratinga maculata*]

OLMOS, F., SILVA, W. A. G. & ALBANO, C. (2005): Grey-breasted Conure *Pyrrhura griseipectus*, an overlooked endangered species. — *Cotinga*, 24: 77–83. [dla *Pyrrhura griseipectus*]

PACHECO, J. F. & WHITNEY, B. M. (2006): Mandatory changes to the scientific names of three Neotropical birds. — *Bull. Brit. Orn. Club*, 126: 242–244. [dla *Chlorostilbon lucidus*, *Forpus modestus*]

PARRY, S. J., CLARK, W. S. & PRAKASH, V. (2002) On the taxonomic status of the Indian Spotted Eagle *Aquila hastata*. — *Ibis*, 144: 665–675. [dla *Aquila hastata*]

PIACENTINI, V. Q., ALEIXO, A. & SILVEIRA, L. F. (2009): Hybrid, subspecies or species? The validity and taxonomic status of *Phaethornis longuemareus aethopyga* Zimmer, 1950 (Trochilidae). — *Auk*, 126: 604–612. [dla *Phaethornis aethopyga*]

PORTER, R. F. & KIRWAN, G. M. (2010): Studies of Socotran birds VI. The taxonomic status of the Socotra Buzzard. — *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 130 (2): 116–131. [dla *Buteo socotraensis*]

ROSELAAR, C. S. & MICHELS, J. P. (2004): Nomenclatural chaos untangled, resulting in the naming of the formally undescribed *Cacatua* species from the Tanimbar Islands, Indonesia (Psittaciformes: Cacatuidae). — *Zoologische Verhandelingen*, 350: 183–196. [dla *Cacatua goffiniana*]

WARAKAGODA, D. H. & RASMUSSEN, P. C. (2004): A new species of scops-owl from Sri Lanka. — *Bulletin of the British Ornithologists' Club*, 124(2): 85–105. [dla *Otus thilohoffmanni*]

WHITTAKER, A. (2002): A new species of forest-falcon (Falconidae: *Micrastur*) from southeastern Amazonia and the Atlantic rainforests of Brazil. — *Wilson Bulletin*, 114: 421–445. [dla *Micrastur mintoni*]

c) REPTILIA

ANDREONE, F., MATTIOLI, F., JESU, R. & RANDRIANIRINA, J. E. (2001): Two new chameleons of the genus *Calumma* from north-east Madagascar, with observations on hemipenial morphology in the *Calumma furcifer* group (Reptilia, Squamata, Chamaeleonidae) — *Herpetological Journal*, 11: 53–68. [dla *Calumma vatosoa* i *Calumma vencesi*]

AVILA PIRES, T. C. S. (1995): Lizards of Brazilian Amazonia (Reptilia: Squamata) — *Zoologische Verhandelingen*, 299: s. 706 [dla *Tupinambis*]

BAREJ, M. F., INEICH, I., GVOŽDÍK, V. LHERMITTE-VALLARINO, N., GONWOUO, N. L., LEBRETON, M., BOTT, U. & SCHMITZ, A. (2010): Insights into chameleons of the genus *Trioceros* (Squamata: Chamaeleonidae) in Cameroon, with the resurrection of *Chamaeleo serratus* Mertens, 1922. — *Bonn zool. Bull.*, 57(2): 211–229. [dla *Trioceros perretti*, *Trioceros serratus*]

BERGHOF, H.-P. & TRAUTMANN, G. (2009): Eine neue Art. der Gattung *Phelsuma* Gray, 1825 (Sauria: Gekkonidae) von der Ostküste Madagaskars. — *Sauria*, 31 (1): 5–14. [dla *Phelsuma hoeschi*]

BÖHLE, A. & SCHÖNECKER, P. (2003): Eine neue Art. der Gattung *Uroplatus* Duméril, 1805 aus Ost- Madagaskar (Reptilia: Squamata: Gekkonidae). — *Salamandra*, 39(3/4): 129–138. [dla *Uroplatus pietschmanni*]

BÖHME, W. (1997): Eine neue Chamäleon-Art. aus der *Calumma gastrotaenia* — Verwandtschaft Ost-Madagaskars — *Herpetofauna* (Weinstadt), 19 (107): 5–10. [dla *Calumma glawi*]

BÖHME, W. (2003): Checklist of the living monitor lizards of the world (family Varanidae) — *Zoologische Verhandelingen*. Leiden, 341: 1–43. [dla *Varanidae*]

BRANCH, W. R. & TOLLEY, K. A. (2010): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae: *Nadzikambia*) from Mount Mabu, central Mozambique. — *Afr. J. Herpetology*, 59(2): 157–172. doi: 10.1080/21564574.2010.516275. [dla *Nadzikambia baylissi*]

- BRANCH, W. R. (2007): A new species of tortoise of the genus *Homopus* (Chelonia: Testudinidae) from southern Namibia. — African Journal of Herpetology, 56(1): 1–21. [dla *Homopus solus*]
- BRANCH, W. R., TOLLEY, K. A. & TILBURY, C. R. (2006): A new Dwarf Chameleon (Sauria: *Bradypodion* Fitzinger, 1843) from the Cape Fold Mountains, South Africa. — African Journal Herpetology, 55(2): 123–141. [dla *Bradypodion atromontanum*]
- BROADLEY, D. G. (1999): The southern African python, *Python natalensis* A. Smith 1840, is a valid species. — African Herp News 29: 31–32. [dla *Python natalensis*]
- BROADLEY, D. G. (2006): CITES Standard reference for the species of *Cordylus* (Cordylidae, Reptilia) przygotowane na prośbę Komitetu ds. Nomenklatury CITES [dla *Cordylus*]
- BURTON, F. J. (2004): Revision to Species *Cyclura nubila lewisi*, the Grand Cayman Blue Iguana — Caribbean Journal of Science, 40(2): 198–203. [dla *Cyclura lewisi*]
- CEI, J. M. (1993): Reptiles del noroeste, nordeste y este de la Argentina — herpetofauna de las selvas subtropicales, Puna y Pampa — Monografie XIV, Museo Regionale di Scienze Naturali. [dla *Tupinambis*]
- COLLI, G. R., PÉRES, A. K. & DA CUNHA, H. J. (1998): A new species of *Tupinambis* (Squamata: Teiidae) from central Brazil, with an analysis of morphological and genetic variation in the genus — Herpetologica 54: 477–492. [dla *Tupinambis cerradensis*]
- CROTTINI, A., GEHRING, P.-S., GLAW, F., HARRIS, D.J., LIMA, A. & VENCES, M. (2011): Deciphering the cryptic species diversity of dull-coloured day geckos *Phelsuma* (Squamata: Gekkonidae) from Madagascar, with description of a new species. — Zootaxa, 2982: 40–48. [dla *Phelsuma gouldi*]
- DIRKSEN, L. (2002): Anakondas. NTV Wissenschaft. [dla *Eunectes beniensis*]
- DOMÍNGUEZ, M., MORENO, L. V. & HEDGES, S. B. (2006): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from the Guanahacabibes Peninsula of Western Cuba. — Amphibia-Reptilia, 27 (3): 427–432. [dla *Tropidophis xanthogaster*]
- ENNEN, J. R., LOVICH, J. E., KREISER, B. R., SELMAN, W. & QUALLS, C. P. (2010): Genetic and morphological variation between populations of the Pascagoula Map Turtle (*Graptemys gibbonsi*) in the Pearl and Pascagoula Rivers with description of a new species. — Chelonian Conservation and Biology, 9(1): 98–113. [dla *Graptemys pearlensis*]
- FITZGERALD, L. A., COOK, J. A. & LUZ AQUINO, A. (1999): Molecular Phylogenetics and Conservation of *Tupinambis* (Sauria: Teiidae). — Copeia, 4: 894–905. [dla *Tupinambis duseni*]
- FRITZ, U. & HAVAŠ, P. (2007): Checklist of Chelonians of the World. — Vertebrate Zoology, 57(2): 149–368. Drezno. ISSN 1864-5755 [bez załącznika; dla nazw gatunków i rodzin Testudines — z wyjątkiem zachowania następujących nazw *Mauremys iversoni*, *Mauremys pritchardi*, *Ocadia glyphistoma*, *Ocadia philippeni*, *Sacalia pseudocellata*]
- GEHRING, P.-S., PABIJAN, M., RATSOAVINA, F. M., KÖHLER, J., VENCES, M. & GLAW, F. (2010): A Tarzan yell for conservation: a new chameleon, *Calumma tarzan* sp. n., proposed as a flagship species for the creation of new nature reserves in Madagascar. — Salamandra, 46(3): 167–179. [dla *Calumma tarzan*]
- GEHRING, P.-S., RATSOAVINA, F. M., VENCES, M. & GLAW, F. (2011): *Calumma vohibola*, a new chameleon species (Squamata: Chamaeleonidae) from the littoral forests of eastern Madagascar. — Afr. J. Herpetology, 60(2): 130–154. [dla *Calumma vohibola*]
- GENTILE, G. & SNELL, H. (2009): *Conolophus marthae* sp. nov. (Squamata, Iguanidae), a new species of land iguana from the Galápagos archipelago. — Zootaxa, 2201: 1–10. [dla *Conolophus marthae*]
- GLAW, F., GEHRING, P.-S., KÖHLER, J., FRANZEN, M. & VENCES, M. (2010): A new dwarf species of day gecko, genus *Phelsuma*, from the Ankarana pinnacle karst in northern Madagascar. — Salamandra, 46: 83–92. [dla *Phelsuma roesleri*]

- GLAW, F., KÖHLER, J. & VENCES, M. (2009a): A new species of cryptically coloured day gecko (*Phelsuma*) from the Tsingy de Bemaraha National Park in western Madagascar. — *Zootaxa*, 2195: 61–68. [dla *Phelsuma borai*]
- GLAW, F., KÖHLER, J. & VENCES, M. (2009b): A distinctive new species of chameleon of the genus *Furcifer* (Squamata: Chamaeleonidae) from the Montagne d'Ambre rainforest of northern Madagascar. — *Zootaxa*, 2269: 32–42. [dla *Furcifer timoni*]
- GLAW, F., KOSUCH, J., HENKEL, W. F., SOUND, P. AND BÖHME, W. (2006): Genetic and morphological variation of the leaf-tailed gecko *Uroplatus fimbriatus* from Madagascar, with description of a new giant species. — *Salamandra*, 42: 129–144. [dla *Uroplatus giganteus*]
- GLAW, F. & M. VENCES (2007): A field guide to the amphibians and reptiles of Madagascar, third edition. Vences & Glaw Verlag, s. 496 [dla *Brookesia ramanantsoai*, *Calumma ambreense*]
- GLAW, F., VENCES, M., ZIEGLER, T., BÖHME, W. & KÖHLER, J. (1999). Specific distinctiveness and biogeography of the dwarf chameleons *Brookesia minima*, *B. peyrierasi* and *B. tuberculata* (Reptilia: Chamaeleonidae): evidence from hemipenial and external morphology. — *J. Zool. Lond.* 247: 225–238. [dla *Brookesia peyrierasi*, *B. tuberculata*]
- HALLMANN, G., KRÜGER, J. & TRAUTMANN, G. (2008). Faszinierende Taggeckos. Die Gattung *Phelsuma*. 2. überarbeitete und erweiterte Auflage, s. 253, Münster (Natur und Tier — Verlag). ISBN 978-3-86659-059-5. [dla *Phelsuma* spp., jednak z zachowaniem *Phelsuma ocellata*]
- HARVEY, M. B., BARKER, D. B., AMMERMAN, L. K. & CHIPPINDALE, P. T. (2000): Systematics of pythons of the *Morelia amethystina* complex (Serpentes: Boidae) with the description of three new species — *Herpetological Monographs*, 14: 139–185. [dla *Morelia clastolepis*, *Morelia nauta* i *Morelia tracyae* oraz klasyfikacja na poziomie gatunku *Morelia kinghorni*]
- HEDGES, B. S. & GARRIDO, O. (1999): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from central Cuba — *Journal of Herpetology*, 33: 436–441. [dla *Tropidophis spiritus*]
- HEDGES, B. S. & GARRIDO, O. (2002): A new snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from Eastern Cuba — *Journal of Herpetology*, 36:157-161. [dla *Tropidophis hendersoni*]
- HEDGES, B. S., ESTRADA, A. R. & DIAZ, L. M. (1999): New snake (*Tropidophis*) from western Cuba — *Copeia* 1999(2): 376–381. [dla *Tropidophis celiae*]
- HEDGES, B. S., GARRIDO, O. & DIAZ, L. M. (2001): A new banded snake of the genus *Tropidophis* (Tropidophiidae) from north-central Cuba — *Journal of Herpetology*, 35: 615–617. [dla *Tropidophis morenoi*]
- HENDERSON, R. W., PASSOS, P. & FEITOSA, D. (2009); Geographic variation in the *Emerald Treeboa*, *Corallus caninus* (Squamata: Boidae). — *Copeia*, 2009 (3): 572–582. [dla *Corallus batesii*]
- HOLLINGSWORTH, B. D. (2004): The Evolution of Iguanas: An Overview of Relationships and a Checklist of Species. s. 19–44. W: Alberts, A. C., Carter, R. L., Hayes, W. K. & Martins, E. P. (Eds), *Iguanas: Biology and Conservation*. Berkeley (University of California Press). [dla Iguanidae z wyjątkiem uznania *Brachylophus bulabula*, *Phrynosoma blainvillii*, *P. cerroense* i *P. wigginsi* za odrębne gatunki]
- JACOBS, H. J., AULIYA, M. & BÖHME, W. (2009): Zur Taxonomie des Dunklen Tigerpythons, *Python molurus bivittatus* KUHL, 1820, speziell der Population von Sulawesi. — *Sauria*, 31: 5–16. [dla *Python bivittatus*]
- JESU, R., MATTIOLI, F. & SCHIMENTI, G. (1999): On the discovery of a new large chameleon inhabiting the limestone outcrops of western Madagascar: *Furcifer nicosiai* sp. nov. (Reptilia, Chamaeleonidae) — *Doriana* 7(311): 1–14. [dla *Furcifer nicosiai*]
- KEOGH, J. S., BARKER, D. G. & SHINE, R. 2001. Heavily exploited but poorly known: systematics and biogeography of commercially harvested pythons (*Python curtus* group) in Southeast Asia — *Biological Journal of the Linnean Society*, 73: 113–129. [dla *Python breitensteini* i *Python brongersmai*]
- KEOGH, J. S., EDWARDS, D. L., FISHER, R. N. & HARLOW, P. S. (2008): Molecular and morphological analysis of the critically endangered Fijian iguanas reveals cryptic diversity and a complex biogeographic history. — *Phil. Trans. R. Soc. B*, 363(1508): 3413–3426. [dla *Brachylophus bulabula*]

- KLAVER, C. J. J. & BÖHME, W. (1997): Chamaeleonidae — Das Tierreich, 112, s. 85 [dla *Bradypodion*, *Brookesia*, *Calumma*, *Chamaeleo* i *Furcifer* — z wyjątkiem zmiany gatunku *Bradypodion* na *Kinyongia* i *Nadzikambia*, oraz z wyjątkiem uznania *Calumma andringitraense*, *C. guillaumeti*, *C. hilleni* i *C. marojejense* za odrębne gatunki]
- KLUGE, A.G. (1983): Cladistic relationships among gekkonid lizards. — *Copeia*, 1983 (no. 2): 465–475. [dla *Nactus serpensinsula*]
- KOCH, A., AULIYA, M. & ZIEGLER, T. (2010): Updated Checklist of the living monitor lizards of the world (Squamata: Varanidae). — *Bonn zool. Bull.*, 57(2): 127–136. [dla Varanidae]
- KRAUSE, P. & BÖHME, W. (2010): A new chameleon of the *Trioceros bitaeniatus* complex from Mt. Hanang, Tanzania, East Africa (Squamata, Chamaeleonidae). — *Bonn Zoological Bulletin*, 57: 19–29. [dla *Trioceros hanangensis*]
- LANZA, B. & NISTRI, A. (2005): Somali Boidae (genus *Eryx* Daudin 1803) and Pythonidae (genus *Python* Daudin 1803) (Reptilia Serpentes). — *Tropical Zoology*, 18 (1): 67–136. [dla *Eryx borrii*]
- LUTZMANN, N. & LUTZMANN, H. (2004): Das grammatikalische Geschlecht der Gattung *Calumma* (Chamaeleonidae) und die nötigen Anpassungen einiger Art- und Unterartbezeichnungen. — *Reptilia (Münster)* 9(4): 4-5 (Addendum in issue 5: 13). [dla *Calumma cucullatum*, *Calumma nasutum*]
- MANZANI, P. R. & ABE, A. S. (1997): A new species of *Tupinambis* Daudin, 1802 (Squamata, Teiidae) from central Brazil — *Boletim do Museu Nacional Nov. Ser. Zool.*, 382: 1–10. [dla *Tupinambis quadrilineatus*]
- MANZANI, P. R. & ABE, A. S. (2002): A new species of *Tupinambis* Daudin, 1803 from southeastern Brazil — *Arquivos do Museu Nacional, Rio de Janeiro*, 60(4): 295–302. [dla *Tupinambis palustris*]
- MARIAUX, J., LUTZMANN, N. & STIPALA, J. (2008): The two-horned chamaeleons of East Africa. — *Zoological Journal Linnean Society*, 152: 367–391. [dla *Kinyongia vosseleri*, *Kinyongia boehmei*]
- MASSARY, J.-C. DE & HOOGMOED, M. (2001): The valid name for *Crocodilurus lacertinus auctorum* (nec Daudin, 1802) (Squamata: Teiidae) — *Journal of Herpetology*, 35: 353–357. [dla *Crocodilurus amazonicus*]
- MCDIARMID, R. W., CAMPBELL, J. A. & TOURÉ, T. A. (1999): Snake Species of the World. A Taxonomic and Geographic Reference. Tom 1, Waszyngton, DC. (The Herpetologists' League). [dla Loxocemidae, Pythonidae, Boidae, Bolyeriidae, Tropidophiidae i Viperidae — z wyjątkiem zachowania rodzajów *Acrantophis*, *Sanzinia*, *Calabaria* i *Lichanura* oraz uznania *Epicrates maurus* i *Tropidophis xanthogaster* za odrębny gatunek]
- MENEGON, M., TOLLEY, K. A., JONES, T., ROVERO, F., MARSHALL, A. R. & TILBURY, C. R. (2009): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae: *Kinyongia*) from the Magombera forest and the Udzungwa Mountains National Park, Tanzania. — *African Journal of Herpetology*, 58(2): 59–70. [dla *Kinyongia magomberae*]
- MONTANUCCI, R.R. (2004): Geographic variation in *Phrynosoma coronatum* (Lacertilia, Phrynosomatidae): further evidence for a peninsular archipelago. — *Herpetologica*, 60: 117. [dla *Phrynosoma blainvillii*, *Phrynosoma cerroense*, *Phrynosoma wigginsi*]
- MURPHY, R. W., BERRY, K. H., EDWARDS, T., LEVITON, A. E., LATHROP, A. & RIEDLE, J. D. (2011): The dazed and confused identity of Agassiz's land tortoise, *Gopherus agassizii* (Testudines, Testudinidae) with the description of a new species, and its consequences for conservation. — *Zookeys*, 113: 39–71. [dla *Gopherus morafkai*]
- NECAS, P. (2009): Ein neues Chamäleon der Gattung *Kinyongia* Tilbury, Tolley & Branch 2006 aus den Poroto-Bergen, Süd-Tansania (Reptilia: Sauria: Chamaeleonidae). — *Sauria*, 31 (2): 41–48. [dla *Kinyongia vanheygeni*]
- NECAS, P., MODRY, D. & SLAPETA, J. R. (2003): *Chamaeleo* (*Triceros*) *narraioca* n. sp. (Reptilia Chamaeleonidae), a new chamaeleon species from a relict montane forest of Mount Kulal, northern Kenya. — *Tropical Zool.*, 16:1-12. [dla *Chamaeleo narraioca*]
- NECAS, P., MODRY, D. & SLAPETA, J. R. (2005): *Chamaeleo* (*Triceros*) *ntunte* n. sp. a new chamaeleon species from Mt. Nyiru, northern Kenya (Squamata: Sauria: Chamaeleonidae). — *Herpetozoa*, 18(3/4): 125–132. [dla *Chamaeleo ntunte*]

- NECAS, P., SINDACO, R., KOŘENÝ, L., KOPEČNÁ, J., MALONZA, P. K. & MODRY, D. (2009): *Kinyongia asheorum* sp. n., a new montane chameleon from the Nyiro Range, northern Kenya (Squamata: Chamaeleonidae). — *Zootaxa*, 2028: 41–50. [dla *Kinyongia asheorum*]
- PASSOS, P. & FERNANDES, R. (2008): Revision of the *Epicrates cenchria* complex (Serpentes: Boidae). — *Herpetol. Monographs*, 22: 1–30. [dla *Epicrates crassus*, *E. assisi*, *E. alvarezi*]
- POUGH, F. H., ANDREWS, R. M., CADLE, J. E., CRUMP, M. L., SAVITZKY, A. H. & WELLS, K. D. (1998): *Herpetology*. Upper Saddle River/New Jersey (Prentice Hall). [dla oznaczenia rodzin w ramach Sauria]
- PRASCHAG, P., HUNSDÖRFER, A. K. & FRITZ, U. (2007): Phylogeny and taxonomy of endangered South and South-east Asian freshwater turtles elucidated by mtDNA sequence variation (Testudines: Geoemydidae: *Batagur*, *Callagur*, *Hardella*, *Kachuga*, *Pangshura*). — *Zoologica Scripta*, 36: 429–442. [dla *Batagur borneoensis*, *Batagur dhongoka*, *Batagur kachuga*, *Batagur trivittata*]
- PRASCHAG, P., HUNSDÖRFER, A.K., REZA, A.H.M.A. & FRITZ, U. (2007): Genetic evidence for wild-living *Aspideretes nigricans* and a molecular phylogeny of South Asian softshell turtles (Reptilia: Trionychidae: *Aspideretes*, *Nilssonina*). — *Zoologica Scripta*, 36:301-310. [dla *Nilssonina gangeticus*, *N. hurum*, *N. nigricans*]
- PRASCHAG, P., SOMMER, R. S., MCCARTHY, C., GEMEL, R. & FRITZ, U. (2008): Naming one of the world's rarest chelonians, the southern *Batagur*. — *Zootaxa*, 1758: 61–68. [dla *Batagur affinis*]
- PRASCHAG, P., STUCKAS, H., PÄCKERT, M., MARAN, J. & FRITZ, U. (2011): Mitochondrial DNA sequences suggest a revised taxonomy of Asian flapshell turtles (*Lissemys* Smith, 1931) and the validity of previously unrecognized taxa (Testudines: Trionychidae). — *Vertebrate Zoology*, 61(1): 147–160. [dla *Lissemys ceylonensis*]
- RATSOAVINA, F.M., LOUIS JR., E.E., CROTTINI, A., RANDRIANIAINA, R.-D., GLAW, F. & VENCES, M. (2011): A new leaf tailed gecko species from northern Madagascar with a preliminary assessment of molecular and morphological variability in the *Uroplatus eburni* group. — *Zootaxa*, 3022: 39–57. [dla *Uroplatus finiavana*]
- RAW, L. & BROTHERS, D. J. (2008): Redescription of the South African dwarf chameleon, *Bradypodion nemorale* Raw 1978 (Sauria: Chamaeleonidae), and description of two new species. — *ZooNova* 1 (1): 1–7. [dla *Bradypodion caeruleogula*, *Bradypodion nkandlae*]
- RAXWORTHY, C.J. & NUSSBAUM, R.A. (2006): Six new species of Occipital-Lobed *Calumma* Chameleons (Squamata: Chamaeleonidae) from Montane Regions of Madagascar, with a New Description and Revision of *Calumma brevicorne*. — *Copeia*, 4: 711–734. [dla *Calumma amber*, *Calumma brevicorne*, *Calumma crypticum*, *Calumma hafahafa*, *Calumma jeju*, *Calumma peltierorum*, *Calumma tsycorne*]
- RAXWORTHY, C.J. (2003): Introduction to the reptiles. — W: Goodman, S.M. & Bernstead, J.P. (eds.), *The natural history of Madagascar*: 934–949. Chicago. [dla *Uroplatus* spp.]
- RAXWORTHY, C.J., PEARSON, R.G., ZIMKUS, B.M., REDDY, S., DEO, A.J., NUSSBAUM, R.A. & INGRAM, C.M. (2008): Continental speciation in the tropics: contrasting biogeographic patterns of divergence in the *Uroplatus* leaf-tailed gecko radiation of Madagascar. *Journal of Zoology* 275: 423–440. [dla *Uroplatus sameiti*]
- ROCHA, S., RÖSLER, H., GEHRING, P.-S., GLAW, F., POSADA, D., HARRIS, D. J. & VENCES, M. (2010): Phylogenetic systematics of day geckos, genus *Phelsuma*, based on molecular and morphological data (Squamata: Gekkonidae). — *Zootaxa*, 2429: 1–28. [dla *Phelsuma dorsovittata*, *P. parva*]
- SCHLEIP, W. D. (2008): Revision of the genus *Leiopython* Hubrecht 1879 (Serpentes: Pythonidae) with the redescription of taxa recently described by Hoser (2000) and the description of new species. — *Journal of Herpetology*, 42(4): 645–667. [dla *Leiopython bennettorum*, *L. biakensis*, *L. fredparkeri*, *L. huonensis*, *L. hoserae*]
- SLOWINSKI, J. B. & WÜSTER, W. (2000.): A new cobra (Elapidae: *Naja*) from Myanmar (Burma) — *Herpetologica*, 56: 257–270. [dla *Naja mandalayensis*]
- SMITH, H. M., CHISZAR, D., TEPEDELEN, K. & VAN BREUKELEN, F. (2001): A revision of the bevelnosed boas (*Candoia carinata* complex) (Reptilia: Serpentes). — *Hamadryad*, 26(2): 283–315. [dla *Candoia paulsoni*, *C. superciliosa*]

STIPALA, J., LUTZMANN, N., MALONZA, P.K., BORGHESIO, L., WILKINSON, P., GODLEY, B. & EVANS, M.R. (2011): A new species of chameleon (Sauria: Chamaeleonidae) from the highlands of northwest Kenya. — *Zootaxa*, 3002: 1–16. [dla *Trioceros nyirit*]

TILBURY, C. (1998): Two new chameleons (Sauria: Chamaeleonidae) from isolated Afromontane forests in Sudan and Ethiopia — *Bonner Zoologische Beiträge*, 47: 293–299. [dla *Chamaeleo balebicornutus* i *Chamaeleo conirostratus*]

TILBURY, C. R. & TOLLEY, K. A. (2009a): A new species of dwarf chameleon (Sauria; Chamaeleonidae, *Bradypodion* Fitzinger) from KwaZulu Natal South Africa with notes on recent climatic shifts and their influence on speciation in the genus. — *Zootaxa*, 2226: 43–57. [dla *Bradypodion ngomeense*, *B. nkandlae*]

TILBURY, C. R. & TOLLEY, K. A. (2009b): A re-appraisal of the systematics of the African genus *Chamaeleo* (Reptilia: Chamaeleonidae). — *Zootaxa*, 2079: 57–68. [dla *Trioceros*]

TILBURY, C. R., TOLLEY, K. A. & BRANCH, R. B. (2007): Corrections to species names recently placed in *Kinyongia* and *Nadzikambia* (Reptilia: Chamaeleonidae). — *Zootaxa*, 1426: 68. [dla prawidłowej pisowni *Kinyongia uluguruensis*, *Nadzikambia mlanjensis*]

TILBURY, C. R., TOLLEY, K. A. & BRANCH, W. R. (2006): A review of the systematics of the genus *Bradypodion* (Sauria: Chamaeleonidae), with the description of two new genera. — *Zootaxa*, 1363: 23–38. [dla *Kinyongia adolfifriederici*, *Kinyongia carpenteri*, *Kinyongia excubitor*, *Kinyongia fischeri*, *Kinyongia matschiei*, *Kinyongia multituberculata*, *Kinyongia oxyrhina*, *Kinyongia tavetana*, *Kinyongia tenuis*, *Kinyongia ulugurensis*, *Kinyongia uthmoelleri*, *Kinyongia xenorhina*, *Nadzikambia mlanjense*]

TOLLEY, K. A., TILBURY, C. R., BRANCH, W. R. & MATHEE, C. A. (2004): Phylogenetics of the southern African dwarf chameleons, *Bradypodion* (Squamata: Chamaeleonidae). — *Molecular Phylogen. Evol.*, 30: 351–365. [dla *Bradypodion caffrum*, *Bradypodion damaranum*, *Bradypodion gutturale*, *Bradypodion occidentale*, *Bradypodion taenio-bronchum*, *Bradypodion transvaalense*, *Bradypodion ventrale*]

TOWNSEND, T. M., TOLLEY, K. A., GLAW, F., BÖHME, W. & VENCES, M. (2010): Eastward from Africa: paleocurrent-mediated chameleon dispersal to the Seychelles Islands. — *Biol. Lett.*, opublikowane online dnia 8 września 2010 r., doi: 10.1098/rsbl.2010.0701 [dla *Archaius tigris*]

TUCKER, A. D. (2010): The correct name to be applied to the Australian freshwater crocodile, *Crocodylus johnstoni* [Krefft, 1873]. — *Australian Zoologist*, 35(2): 432–434. [dla *Crocodylus johnstoni*]

ULLENBRUCH, K., KRAUSE, P. & BÖHME, W. (2007): A new species of the *Chamaeleo dilepis* group (Sauria Chamaeleonidae) from West Africa. — *Tropical Zool.*, 20: 1–17. [dla *Chamaeleo necasi*]

WALBRÖL, U. & WALBRÖL, H. D. (2004): Bemerkungen zur Nomenklatur der Gattung *Calumma* (Gray, 1865) (Reptilia: Squamata: Chamaeleonidae). — *Sauria*, 26 (3): 41–44. [dla *Calumma andringitraense*, *Calumma marojezense*, *Calumma tsaratananense*]

WERMUTH, H. & MERTENS, R. (1996) (reprint): Schildkröten, Krokodile, Brückenechsen. xvii + s. 506, Jena (Gustav Fischer Verlag). [dla nazw rzędów Testudines, Crocodylia i Rhynchocephalia]

WILMS, T. M., BÖHME, W., WAGNER, P., LUTZMANN, N. & SCHMITZ, A. (2009): On the phylogeny and taxonomy of the genus *Uromastix* Merrem, 1820 (Reptilia: Squamata: Agamidae: Uromastycinae) — resurrection of the genus *Saara* Gray, 1845. — *Bonner zool. Beiträge*, 56(1–2): 55–99. [dla *Uromastix*, *Saara*]

WÜSTER, W. (1996): Taxonomic change and toxinology: systematic revisions of the Asiatic cobras (*Naja naja* species complex) — *Toxicon*, 34: 339–406. [dla *Naja atra*, *Naja kaouthia*, *Naja oxiana*, *Naja philippinensis*, *Naja sagittifera*, *Naja samarensis*, *Naja siamensis*, *Naja sputatrix* i *Naja sumatrana*]

ZUG, G.R., GROTT, S. W. & JACOBS, J. F. (2011): Pythons in Burma: Short-tailed python (Reptilia: Squamata). — *Proc. biol. Soc. Washington*, 124(2): 112–136. [dla *Python kyaiiktiyo*]

d) **AMPHIBIA**

Taxonomic Checklist of CITES-listed Amphibians — taksonomiczna lista kontrolna płazów objętych Konwencją CITES, informacje pochodzące z FROST, D. R. (ed.) (2011), *Amphibian Species of the World: a taxonomic and geographic reference*, an online reference (<http://research.amnh.org/herpetology/amphibia/index.html>) wersja 5.5 z grudnia 2011 r.

w połączeniu z BROWN, J. L., TWOMEY, E., AMÉZQUITA, A., BARBOSA DE SOUZA, M., CALDWELL, L. P., LÖTTERS, S., VON MAY, R., MELO-SAMPAIO, P. R., MEJÍA-VARGAS, D., PEREZ-PEÑA, P., PEPPER, M., POELMAN, E. H., SANCHEZ-RODRIGUEZ, M. & SUMMERS, K. (2011): A taxonomic revision of the Neotropical poison frog genus *Ranitomeya* (Amphibia: Dendrobatidae). — *Zootaxa*, 3083: 1–120. [dla wszystkich gatunków płazów]

Taxonomic Checklist of Amphibian Species — taksonomiczna lista kontrolna gatunków płazów wymienionych jednostronnie w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97, niewymienionych w załącznikach do CITES, informacje o gatunkach pochodzące z FROST, D. R. (2013), *Amphibian Species of the World*, an online Reference wersja 5.6 (9 stycznia 2013 r.);

e) **ELASMOBRANCHII, ACTINOPTERYGII I SARCOPTERYGII**

Taxonomic Checklist of all CITES listed Shark and Fish species — taksonomiczna lista kontrolna wszystkich gatunków rekinów i ryb objętych Konwencją CITES (Elasmobranchii i Actinopterygii, z wyjątkiem rodzaju *Hippocampus*), informacje pochodzące z ESCHMEYER, W.N. & FRICKE, R. (eds.): *Catalog of Fishes*, an online reference (<http://research.calacademy.org/redirect?url=http://researcharchive.calacademy.org/research/Ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>), version downloaded 30 November 2011. [dla wszystkich gatunków ryb i rekinów, z wyjątkiem rodzaju *Hippocampus*]

FOSTER, R. & GOMON, M. F. (2010): A new seahorse (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*) from south-western Australia. — *Zootaxa*, 2613: 61–68. [dla *Hippocampus paradoxus*]

GOMON, M. F. & KUITER, R. H. (2009): Two new pygmy seahorses (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Indo-West Pacific. — *Aqua, Int. J. of Ichthyology*, 15(1): 37–44. [dla *Hippocampus debelius*, *Hippocampus waleanus*]

HORNE, M. L. (2001): A new seahorse species (Syngnathidae: *Hippocampus*) from the Great Barrier Reef — *Records of the Australian Museum*, 53: 243–246. [dla *Hippocampus*]

KUITER, R. H. (2001): Revision of the Australian seahorses of the genus *Hippocampus* (Syngnathiformes: Syngnathidae) with a description of nine new species — *Records of the Australian Museum*, 53: 293–340. [dla *Hippocampus*]

KUITER, R. H. (2003): A new pygmy seahorse (Pisces: Syngnathidae: *Hippocampus*) from Lord Howe Island — *Records of the Australian Museum*, 55: 113–116. [dla *Hippocampus*]

LOURIE, S. A. & RANDALL, J. E. (2003): A new pygmy seahorse, *Hippocampus denise* (Teleostei: Syngnathidae), from the Indo-Pacific — *Zoological Studies*, 42: 284–291. [dla *Hippocampus*]

LOURIE, S. A., VINCENT, A. C. J. & HALL, H. J. (1999): Seahorses. An identification guide to the world's species and their conservation. Project Seahorse (ISBN 0 9534693 0 1) (drugie wydanie dostępne na płycie CD-ROM). [dla *Hippocampus*]

LOURIE, S. A. & KUITER, R. H. (2008): Three new pygmy seahorse species from Indonesia (Teleostei: Syngnathidae: *Hippocampus*). — *Zootaxa*, 1963: 54–68. [dla *Hippocampus pontohi*, *Hippocampus satomiae*, *Hippocampus severnsi*]

PIACENTINO, G. L. M. AND LUZZATTO, D. C. (2004): *Hippocampus patagonicus* sp. nov., new seahorse from Argentina (Pisces, Syngnathiformes). — *Revista del Museo Argentino de Ciencias Naturales*, 6(2): 339–349. [dla *Hippocampus patagonicus*]

RANDALL, J. & LOURIE, S. A. (2009): *Hippocampus tyro*, a new seahorse (Gasterosteiformes: Syngnathidae) from the Seychelles. — *Smithiana Bulletin*, 10: 19–21. [dla *Hippocampus tyro*]

f) **ARACHNIDA**

LOURENÇO, W. R. & CLOUDSLEY-THOMPSON, J. C. (1996): Recognition and distribution of the scorpions of the genus *Pandinus* Thorell, 1876 accorded protection by the Washington Convention — *Biogeographica*, 72(3): 133–143. [dla skorpionów rodzaju *Pandinus*]

RUDLOFF, J.-P. (2008): Eine neue *Brachypelma*-Art. aus Mexiko (Araneae: Mygalomorphae: Theraphosidae: Theraphosinae). — *Arthropoda*, 16(2): 26–30. [dla *Brachypelma kahlenbergi*]

Taxonomic Checklist of CITES listed Spider Species –taksonomiczna lista kontrolna gatunków pajaków objętych Konwencją CITES informacje pochodzące z PLATNICK, N. (2006), *The World Spider Catalog*, an online reference, wersja 6.5 z dnia 7 kwietnia 2006 r. [dla Theraphosidae]

g) **INSECTA**

BARTOLOZZI, L. (2005): Description of two new stag beetle species from South Africa (Coleoptera: Lucanidae). — *African Entomology*, 13(2): 347–352. [dla *Colophon endroedyi*]

MATSUKA, H. (2001): *Natural History of Birdwing Butterflies*. s. 367, Tokio (Matsuka Shuppan). (ISBN 4-9900697-0-6). [dla motyli z rodzajów *Ornithoptera*, *Trogonoptera* i *Troides*]

h) **HIRUDINOIDEA**

NESEMANN, H. & NEUBERT, E. (1999): Annelida: Clitellata: Branchiobdellida, Acanthobdellea, Hirudinea. — *Süßwasserfauna von Mitteleuropa*, vol. 6/2, s. 178, Berlin (Spektrum Akad. Verlag). ISBN 3-8274-0927-6. [dla *Hirudo medicinalis* i *Hirudo verbana*]

i) **ANTHOZOA I HYDROZOA**

Taxonomic Checklist of all CITES listed Coral Species — taksonomiczna lista kontrolna wszystkich gatunków koralowców objętych Konwencją CITES, w oparciu o informacje zebrane przez UNEP-WCMC w 2012 r.

FLORA

The Plant-Book, wydanie drugie, [D. J. Mabberley, 1997, Cambridge University Press (wydanie poprawione 1998)] (dla nazw rodzajowych wszystkich roślin wymienionych w załącznikach do Konwencji, o ile nie zostały one zastąpione standardową nomenklaturą przyjętą przez konferencję stron).

A Dictionary of Flowering Plants and Ferns, wydanie ósme, (J. C. Willis, poprawione przez H. K. Airy Shaw, 1973, Cambridge University Press) dla synonimów rodzajowych nieuwzględnionych w *The Plant-Book*, o ile nie zostały one zastąpione standardową nomenklaturą przyjętą przez konferencję stron, jak określono poniżej.

The World List of Cycads (D. W. Stevenson, R. Osborne and K. D. Hill, 1995; W: Vorster (Ed.), *Proceedings of the Third International Conference on Cycad Biology*, s. 55–64, Cycad Society of South Africa, Stellenbosch) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków Cycadaceae, Stangeriaceae i Zamiaceae.

CITES Bulb Checklist (A. P. Davis et al., 1999, opracowanie: the Royal Botanic Gardens, Kew, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Cyclamen* (Primulaceae) i *Galanthus* i *Sternbergia* (Liliaceae).

CITES Cactaceae Checklist, wydanie drugie, (1999, opracowanie: D. Hunt, Royal Botanic Gardens, Kew, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków Cactaceae.

CITES Carnivorous Plant Checklist (B. von Arx et al., 2001, Royal Botanic Gardens, Kew, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Dionaea*, *Nepenthes* i *Sarracenia*.

CITES Aloe and Pachypodium Checklist (U. Eggl et al., 2001, opracowanie: Städtische Sukkulenten-Sammlung, Zurych, Szwajcaria, we współpracy z Royal Botanic Gardens, Kew, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) i aktualizacja: *An Update and Supplement to the CITES Aloe & Pachypodium Checklist* [J. M. Lüthy (2007), CITES Management Authority of Switzerland, Berno, Szwajcaria] jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Aloe* i *Pachypodium*.

World Checklist and Bibliography of Conifers (A. Farjon, 2001) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Taxus*.

CITES Orchid Checklist (opracowanie: the Royal Botanic Gardens, Kew, Zjednoczone Królestwo) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Cattleya*, *Cypripedium*, *Laelia*, *Paphiopedilum*, *Phalaenopsis*, *Phragmipedium*, *Pleione* i *Sophranitis* (tom 1, 1995) oraz *Cymbidium*, *Dendrobium*, *Disa*, *Dracula* i *Encyclia* (tom 2, 1997), oraz *Aerangis*, *Angraecum*, *Ascocentrum*, *Bletilla*, *Brassavola*, *Calanthe*, *Catasetum*, *Miltonia*, *Miltonioides* i *Miltoniopsis*, *Renanthera*, *Renantherella*, *Rhynchostylis*, *Rossioglossum*, *Vanda* i *Vandopsis* (tom 3, 2001), oraz *Aerides*, *Coelogyne*, *Comparettia* i *Masdevallia* (tom 4, 2006).

The CITES Checklist of Succulent Euphorbia Taxa (Euphorbiaceae), wydanie drugie (S. Carter i U. Eggli, 2003, wydane przez Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Niemcy) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków succulent euphorbias.

Dicksonia species of the Americas (2003, opracowanie: Botanischer Garten Bonn oraz Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Niemcy) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Dicksonia*.

Plants of Southern Africa: an annotated checklist. Germishuizen, G. & Meyer N. L. (eds.) (2003). *Strelitzia* 14: 150–151. National Botanical Institute, Pretoria, Republika Południowej Afryki jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Hoodia*.

Lista de especies, nomenclatura y distribución en el genero Guaiacum. Davila Aranda, P. & Schippmann, U. (2006): *Medicinal Plant Conservation* 12:50 jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Guaiacum*.

CITES checklist for *Bulbophyllum* and allied taxa (Orchidaceae). Sieder, A., Rainer, H., Kiehn, M. (2007): Adres autorów: Department of Biogeography and Botanical Garden of the University of Vienna; Rennweg 14, A-1030 Wien (Austria) jako wytyczne przy odniesieniach do nazw gatunków *Bulbophyllum*.

The Checklist of CITES species (2005, 2007 oraz aktualizacje) publikacja: UNEP-WCMC może być wykorzystywana jako nieformalny przegląd nazw naukowych przyjętych przez konferencję stron dla gatunków zwierząt wymienionych w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97 oraz jako nieformalne podsumowanie informacji zawartych w standardowych źródłach przyjętych dla nomenklatury CITES.”;

2) w załączniku IX wprowadza się następujące zmiany:

a) w załączniku IX pkt 1 pozycja „Q Cyrki lub wystawy objazdowe” otrzymuje brzmienie „Q Wystawy objazdowe (kolekcja próbek, cyrk, menażeria, wystawa roślin, orkiestra lub wystawa muzealna, które są przeznaczone do wystawiania na widok publiczny w celach zarobkowych);”;

b) w załączniku IX pkt 2 dodaje się wiersz w brzmieniu:

„X	Próbki pobrane ze środowiska morskiego niepodlegającego jurysdykcji żadnego państwa”
----	--

3) w załączniku X pozycja „*Lophophorus impejanus*” otrzymuje brzmienie „*Lophophorus impejanus*”;

4) dodaje się załącznik XIII w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK XIII

GATUNKI I POPULACJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 UST. 3 LIT. A)

Ceratotherium simum simum

Hippopotamus amphibius

Loxodonta africana

Ovis ammon

Panthera leo

Ursus maritimus”.